



SAVEZI ZVI \ A^A JUGOSLAVI JE

STRATEGI JA SKAUTSTVA
KONCEPT USVOJEN
NA
36. SVETSKOJ SKAUTSKOJ KONFERENCIJI
(materijal **WOSM-a**)



Januar 2003

UVOD

Del egati na 36. Svetskoj skautskoj konf erenci ji u Sol unu usvoji li i su Strategiju Skautstva. [ta se podrazumeva pod "strategijom" i za{ to je to va` an korak za skautstvo { i rom svreta?

Rast i uticaj skautstva { irom sveta bili su uspe{ ni tokom protekli h 95 godi na, a skautstvo nastavqa da uti -e na svet i danas. Kako se skautstvo pri prema da prosl avi svoju stogodi { wi cu u 2007. godi ni , za na{ pokret je va` no da razvi je strategiju kako bi se u 21. veku i za{ lo u susret portrebama koje se brzo mewaju i na taj na-i n odr` ao uti caj, a skautstvo ostal o i - daqe atrakti vno za ml ade qude, posebno adol escente. Da bi to postiglo, ono mora da reaf i rmi { e svoju svrhu (potvrdi svoju misi ju), da utvrdi { ta je to { to ` eli da postigne (da utvrdi viziju), a da onda razije plan koji }e se usredsredi ti na kqu-e aktivnosti koje }e omogu}i ti da se takva vi zi ja stvari . Strategija podrazumeva sve ove korake, koji su u ovom dokumentu detaq no predstavqeni .

STRATEGI JA ZAPOMI WE SA REAF I RMI SAWEM MI SI JE ORGANI ZACI JE

I zjava o Misi ji , usvojena u Durbanu 1999. godi ne, reaf i rmi { e ul ogu skautstva u dana{ wem svetu. Tokom protekli e dve godi ne, naci onal ne skautske organi zaci je ohrabri vane su da razvi jaju svoje shvatawe i razumevawe misi je i da odgovore na izazove kako bi misi ju ostvari li . Taj je rad bi o veoma va` an za obezbe}i vawe zajedni -ke pol azne ta-ke za usvajawe i pri menu strategije.

SLEDE] I KORAK JE POSTAVI TI VI ZI JU ZA BUDU] NOST

Nijedan pokret ne mo` e pro}i kroz obnovu i rast i posti }i zajedni -ke ci qeve, bez vizije koja je op{ tepri hva}ena unutar pokreta. Op{ tepri hva}ena vi zi ja je od vi tal ne va` nosti jer ona ukazuje na { ta se treba usredsredi ti, ona krei ra mogu}nosti za u-ewe i saznavawe i generi { e energiju za prevazi la` ewe te{ ko}a. Ona je tako je va` na jer qude emoti vno anga` uje i predstavqa jak faktor moti vaci je. Vi tal na je i z zbog toga jer, kad se vi zi ja jednom usvoji i prihvati , postaje ne{ to { to { i roko del e qudi unutar pokreta i van wega.

Vi zi ja skautstva je razvi jena { i rom sveta i sl ede}i korak je da se unese i u ovaj dokument. Naci onal ne skautske organi zaci je se pozivaju da daju svoje komentare na ovaj tekst, kako bi se vi zi ja usvoji la u Sol unu, 2002. godi ne.

A ONDA SE MO@E RAZVI TI AKCI ONI PLAN

Vi zi ja govori kakvo bi skautstvo trebal o da bude u budu}nosti . To omogu}ava utvr}i vawe novih pri ori teta za koje skautstvo treba da na}e odgovor kako bi ostvari lo svoju viziju. Sedam strate{ ki h pri ori teta je i denti f i kovano i pozivaju se naci onal ne skautske asoci jacije da o tome daju svoje mi { qewe.

Tih sedam strate{kih prioriteta su:

- ukqu-enost mladih - revitalizovawe Skautskog Metoda
- Adolescenti - podr{ka njihovom prelasku u svet odraslih
- Devojke, de{ci, `ene i mu{karci - po{tovawe razlika, promocija jednakosti i podela odgovornosti
- Pruawe ruke - savladavawe barijera i rad sa svim segmentima dru{tva
- Volonteri u skautstvu - razvoj novog pristupa u cilju {irewawe osnove za podr{ku odraslima
- Organizacija za 21. vek - postati fleksibilna, sna`na organizacija, sa inovatorskim pristupom, koja je ukqu-iti {to ve}i broj -lanova u aktivni rad
- Profil Skautstva - oja-avawe komunikacija, partnerstava i resursa

Predvi{a se da je zajedni{kim radom na ovim strate{kim prioriteta ma Skautstvo oja-ati svoju misiju i biti sposobno da u punoj meri igra svoju ulogu u izgra|ivawu boqeg sveta, kroz obrazovawe mladih ljudi.

Zbog toga je, strate{ki prioriteta, kada se o wima postigne saglasnost, odrediti program rada u budunosti. Od nacionalnih skautskih asocijacija je se tra`iti da izvr{e ocenu svoje aktuelne situacije u odnosu na te prioriteta, uz pomo} sredstva (alata) za procenu (na -emu se radi) i da utvrde aktivnosti koje su neophodne za ostvarivawe napretka u ovim oblastima. Time je se jasno definisati podr{ka koju Svetski skautski biro treba da pru{i regionalnim kancelarijama, kako bi se daqe pomogli nacionalnim skautskim asocijacija da ostvare ciljeve koje su postavile. To je tako je omogu}iti nacionalnim skautskim asocijacija da razmene iskustva iz oblasti resursa i pozitivne prakse.

Strategija Skautstva je u ovom trenutku u fazi projektovawa. Za strategiju koja treba da u budunosti ima uticaj na Skautstvo, va`no je da se u tom procesu anga`uju sve nacionalne skautske organizacije. Ovo je prvi u seriji dokumenata koji je biti ura|eni u vezi sa strategijom, u sklopu priprema za predstoje}u Svetsku skautsku konferenciju u Solunu. Ti dokumenti je pru{iti informacije o strategiji uz o-ekivawe povratnih informacija od strane nacionalnih skautskih asocijacija.

U Solunu je biti predlo`ena Strategija koja verno odra`ava potrebe skautstva {irom sveta u vremenu kada se Skautstvo priprema da u|e u drugo stole}e svog postojawa uz obnovqenu svrsishodnost i samopouzdaawe.

1. ZA[TO STRATEGI JA?

1.1 VA@NOST DUGORO^NE VI ZI JE

DRUGO STOLE] E SKAUTSTVA

Skautstvo }e sl avi ti svoju stogodi { wi cu u 2007. godi ni i u}i u drugo stol e}e svog postojawa. Da li }e to bi ti po-etak tendenci je pada ili pri li ka za obnovu, konti nui ran razvoj i rast?

Prvo stol e}e Skautstva predstavqal o je uspe{ nu pri -u i Skautstvo je sada jedna od mal obrojnih i sti nskih obal nih organi zaci ja. Ono se pri l agodi l o svim kul turnim i ekonomskim dru{ tvenim model ima. To je rezul toval o udvostru-avawem wegovog -l anstva na svaki h 20 godina i okupqawem 151 dr`ave iz cel og sveta. Wegovo spektakul arno ponovno ro|ewe u zemqama biv{ eg komuni sti -kog bl oka je dokaz da ono nastavqa da odgovara na fundamental ne potrebe.

I pak, treba da se suo-imo sa odre|enim -i weni cama. ^l anstvo opada u nekim industrijalizovanim zemqama i jedan broj naci onal nih skautskih asoci jaci ja takvom brzom gubi deo -l anstva adol escentske kategorije da }e ubrzo postati organi zaci je za decu. Skautski obrazovni predlog ponekad poku{ava da obuhvati kategorije suvi {e {i rokog raspona ili da pokrije previ {e speci fi -nih stvari , { to ga onemogu}ava da ef i kasno odgovori na o-ekivawa i zahteve. U najgorim slu-ajevima, neke skautske organi zaci je dovode u pi tawe svoju sopstvenu ef i kasnost. Ovo mo`e i mati za rezul tat smawewe wi hovog samopouzdana i poverewa dru{ tva u takve organi zaci je.

UPRAVQAWE PROMENAMA

Obnova podrazumeva sposobnost i denti fi kovawa i upravqawa promenama koje su neophodne da bi se odgovori l o na rastu}e potrebe u svakom dru{ tvu.

Obnova zahteva dugoro-nu strategiju.

Da bi se promenama uspe{ no upravqal o, potrebni su jasni ci qevi , dobro pl anirawe i dovoqno vremena. Dugoro-na strategija }e utvrdi ti zajedni -ke ci qeve Pokreta i arti kul i sati odgovornost za posti zawe ti h ci qeva na svakom od ni voa (svetskom, regi onal nom, naci onal nom, l okal nom)

Ni jedna strategija ni je mogu}a bez op{ tepri hva}eni e vi zi je budu}nosti .

Ni jedan pokret ne mo`e pro}i kroz obnovu i rast i posti }i zajedni -ke ci qeve, bez vi zi je koja je op{ tepri hva}ena unutar pokreta. Op{ tepri hva}ena vi zi ja je od vi tal ne va` nosti jer ona ukazuje na { ta se treba usredsredi ti , ona krei ra mogu}nosti za u-ewe i saznavawe i generi {e energiju za prevazi la` ewe te{ ko}a. Ona je tako|e va` na jer qude emoti vno anga` uje i predstavqa jak f aktor moti vaci je.

I zgra| i vati vel i ku organi zaci ju je kao uzgajati drvo: to zahteva bar 25 - 50 godina. Skautstvo se -esto poredi sa hrastom, a na{ Osni va- je i mao dugoro-nu vi zi ju Skautstva i zato je ono bi l o uspe{ no. Sada

je na nas red da ul`emo u budu}nost i oja-amo na{ u zajedni -ku vi zi ju Skautstva.

1.2 VI ZI JA PROI STI ^E I ZMI SI JE

I ZJAVA O MI SI JI USVOJENA U DURBANU

U Durbanu (1999), Svetska skautska konf erenci ja je usvoji la I zjavu o Mi si ji . To je bi o pl od dugog kol ekti vnog procesa koji je zapo-et na Svetskoj skautskoj konf erenci ji u Osl u, 1996. godi ne. Usvajawe ove I zjave, jasno je shva}eno kao po-etak novog procesa koji vodi ka obnovi .

Na{ a du` nost je sada da sagl edamo na-i ne za pri menu na{ e mi si je.

USVAJAWE VI ZI JE ZASNOVANE NA MI SI JI

Sada je neophodno usvoji ti Vi zi ju zasnovanu na Mi si ji , jer moramo da se pri premo za nove i zazove. Moramo zajedno da i zgradimo sl i ku onoga { to ` el i mo da postignemo u budu}nosti i da vi zuel i zujemo skautski pokret kakav ` el i mo u 21. veku.

1.3 STRATEGI JA PROTI V PLANA

NE AKCI ONI PLAN VEJ STRATEGI JA

Da bismo ostvarili na{ u Vi zi ju, bi lo bi nereal no predlo` i ti jedi nstven akci oni pl an koji bi sprovodi le sve naci onal ne skautske organi zaci je. Naci onal ne speci fi -nosti su veoma razli -i te i zahtevaju razli -i te akci one pl anove.

Strategi ja na svetskom ni vou i pak i ma smi sl a jer:

- Zasnovana je na op{ tepri hva}enoj Vi zi ji , i oja-ava ose}aj pri padnosti jedi nstvenom svetskom Pokretu i to kako kod naci onal ni h skautski h asoci jaci ja, tako i kod pojedina ca, skauta;
- Razvijena je na svetskom ni vou, i omogu}ava nam da se "dovo}no di stanci ramo od deta}a", kako bismo vi del i { umu a ne samo jedno drvo.
- Me}unarodna saradwa i pi tawa od zajedni -kog i teresa omogu}avaju nam da jedni drugi ma poma` emo u i denti fi kovawu "mental ni h model a" koje koristimo i da u-i ni mo neophodne "preokrete u na-i nu razmi { }awa", { to je potrebno kako bismo prona{ l i i pri meni l i i novati vna re{ ewa.
- Razmena iskustava na me}unarodnom ni vou omogu}ava nam da izbegnemo da postanemo stati -ni i da iz ove uspe} ne pri -e i zvu-emo kori st i pozi ti vnu praksu.
- Zajedni -ko gra|ewe i pri mena svetske strategi je stvara najbolje pretpostavke da naci onal ne skautske organi zaci je razvi jaju ti mski pristup i rad u mre` ama i da izvuku korist od pri padnosti svetskoj organi zaci ji

U kwi zi "Peta Di sci pl i na - Ume}e i Praksa Razvoje Organi zaci je" (1990), **Peter M. Senge** ci ti ra menaxera jedne vel i ke kompani je:

"U tradi ci onal noj autori tar noj organi zaci ji, menaxment, organi zaci ja i kontrol a su bi l e dogma".

I pak, *"U Razvojnoj organi zaci ji, nova "dogma" }e bi ti vi zi ja, vrednosti i mental ni model i. Zdrave korporaci je }e bi ti one koje uneju da si sistemati zuju na-i ne da qude okupe i najboqe mogu}e mental ne model e da bi se l ako mogla kontrol i sati bi l o koja si tuaci ja".*

To je upravo ono { to svi mi u **WOSM-u`** el i mo da posti gnemo kroz proces svetske strategije.

KAKO STRATEGI JA ODGOVARA NA POTREBE U SKAUTSTVU

Strategi ja }e odgovori ti na potrebe u Skautstvu jer:

- se zasni va na Mi si ji Skautstva usvojenoj u Durbanu.
- uzi ma u obzi r kqu-ne i zazove sa koji ma se naci onal ne skautske organi zaci je suo-avaju kod pri mene Mi si je.
- predl a` e op{ tepri hva}enu Vi zi ju Skautstva u 21 veku.
- se usredsre|uje na tri gl avne obl asti koje su presudne za uspeh Skautstva:
 - a) potrebe i o-eki vawa ml adi h qudi ,
 - b) moti vi sanost odrasli h vo|a da pru` e dopri nos Mi si ji Skautstva,
 - c) nove trendove u upravqawu nevl adi ni m organi zaci jama (prof il , f i nansi je, struktura, si stem)
- utvr |uje i predl a` e sedam strate{ ki h pri ori teta koje treba da kori ste sve naci onal ne skautske organi zaci je kako bi uradi l e svoj sopstveni akci oni pl an.
- jasno utvr |uje obl asti na koje svetska i regi onal na skautska tel a treba da se usredsrede kako bi pru` i l i podr{ ku asoci jaci jama.

1.4 PODELA ODGOVORNOSTI NA SVI M NI VOI MA **WOSM**

Strategi ja bi trebal o da bude i nterakti vni proces koji ukqu-uje sve ni voe **WOSM** -a:

- Strate{ ki pri ori teti se utvr |uju i eval uaci ja se vr{ i na svetskom ni vou od strane Svetske skautske konf erenci je, pod rukovodstvom Svetskog skautskog komi teta.
- Strategi ja treba da se pri meni kroz akci one pl anove ura|ene od strane naci onal ni h skautski h organi zaci ja.
- Ul oga Regiona je da pru` e podr{ ku naci onal ni m skautski m organi zaci jama u tom radu, razvi jawem saradwe i me|usobne pomo}i kroz Regi onal ne pl anove i Regi onal ne mani f estaci je.

- Svetski skautski biro i njegove Regionalne kancelarije }e obezbediti pomo} i uraditi alate/materijale kao podr{ku pri men i eval uaciji

2. [TA JE PRETHODI LO

2.1 KONFERENCIJA U MELBURNU

Sredinom osamdesetih, Svetski komitet i Svetski biro, posvetili su mnogo vremena i resursa pitawu strate{kog sagledavawa i planirawa, kako na nivou nacionalnih skautskih organizacija tako i na svom nivou. Rezultat toga rada bilo je usvajawe dokumenta "*Ka Strategiji Skautstva*", na Svetskoj skautskoj konferenciji u Melburnu, u januaru 1988.

Dokument "*Ka Strategiji Skautstva*" u osnovi je obuhvatio sljede}e:

- Objasnio je promene u dru{tvu u posljedwim godinama 20. veka, uticaj tih promena na mlade}ude i implikacije na sposobnost Skautstva da nastavi da ispuwava svoju ulogu.
- Utvrdio je }est glavnih pitawa - misija, program za mlade, odrasli u rukovodstvu, upravawe organizacijom, finansije, odnosi sa javno}u & komuni kacije - koje su vi}ene kao prepreke razvoju Skautstva u mnogim delovima sveta, i detaljno je defini sio svako od ovih pitawa.
- Istakao je da re{ewe za savladavawe tih prepreka moraju da na}u sve nacionalne skautske organizacije za sebe, kroz proces sistematskog planirawa prilago}en wihovim specifi}nim uslovima. Uloga svetskih tela nije ista kao uloga nacionalnih skautskih organizacija - ona ne mogu, na primer, da te}epove}awu - Instanca jer to mo}e biti realizovano i skqu-i vo od strane samih nacionalnih skautskih organizacija: ona imaju ulogu nekoga ko podr}ava, ko pru}a usluge, a to je u funkciji pomagawana nacionalnim skautskim organizacijama.
- Identifikovao je }etiri strate}ke oblasti koje treba da budu prioriteti svetskih tela u pomagawu nacionalnih skautskih organizacija: *Program za mlade, Odrasli u rukovodstvu, Upravawe organizacijom i WOSM-ovi sopstveni finansijski resursi*.

Dva va}na aspekta rada Konferencije u Melburnu su sljede}a:

- Pri stup koji je Konferencija usvojila bio je, promi}awe, ne Strategija, ve} materijal "*Ka Strategiji*"
- Prioriteti koje su sel ektovala svetska skautska tela bili su, opet, veoma op}te pri rode i doticali su veoma }iroke sektore,

kao što su program za mlade ili odrasli u rukovodstvu, a nisu postavljali precizne ciljeve.

Oba ova područja aspekta su odabrana kao polazna tačka, kako bi se obezbjeđile neophodne osnove za usvajanje u kasnijoj fazi - istinske Strategije sa precizno definisanim ciljevima.

2.2 OD MELBURNIA DO OSLA

Na temeljima postavljenima na Konferenciji u Melburnu, započeo je posao prioriteta koji su usaglašeni na tom skupu, na svetskom, regionalnim i nacionalnim nivoima.

Na planu Programa za mlade razvijena je, po prvi put u istoriji Pokreta, Politika Svetskog Programa koja je na Konferenciji u Parizu, 1990, usvojena. Ova Politika je donela standardnu definiciju programa za mlade i okvirne odgovornosti nacionalnih skautskih organizacija i WOSM-a u oblasti razvoja i realizacije programa. Trebalo je da usledi - i stavni novi programski alati koje bi koristile nacionalne skautske organizacije.

Na istoj konferenciji usvojeni su principi upravljanja resursima odraslih u Pokretu kao i novi, peti prioritet *Rast Pokreta* - i me se daje kvantitativna dimenzija radu na Strategiji.

U okviru Svetske konferencije u Bangkoku, 1993. godine, bilo je pitanje Odraslih u Skautstvu i Menaxment organizacija. Na bazi principa usvojenih u Parizu tri godine ranije, usvojena je Svetska Politika Resursa Odraslih, koja predlaže korake koje treba preduzimati u svim fazama ciklusa u toku kojeg su odrasli uključeni u Pokret. Kasnije su takođe ponuđeni novi alati za korišćenje od strane nacionalnih skautskih organizacija kod sprovođenja ove Politike.

U vremenu do Konferencije u Oslu 1996. godine, rad je napredovao na dva fronta. Razvijen je novi, pravilnik - sistem - lanari ne, u vezi - ega su izvršene (troje konsultacije sa velikim brojem nacionalnih skautskih organizacija, a sa idejom da se stabilizuje ovaj izvor *sopstvenih WOSM-ovih finansijskih sredstava*. Sistem je jednoglasno usvojen u Oslu.

Paralelno sa ovim, izvršena je evaluacija uticaja tog posla na strategiju. I ako je odato prioriteta za dostignuto (to je postignuto u okviru svakog od prioriteta, osim pak, da ne postoji nedostaje: jasno shvata se o tome (ta to Skautstvo treba da postigne u okviru društva u kom deluje - Misija. Kada je "misija" identifikovana 1988. kao jedno od (est originalnih pitanja iz dokumenta "Ka Strategiji Skautstva", mislilo se tada da se to pitanje prevaziđe u toku rada na drugim prioritetima; jasno je da se to nije dogodilo. Zbog toga je u dnevnom redu Konferencije u Oslu stavljen akcenat na dva područja pitanja: "Zašto Skautstvo" i "Za koga Skautstvo". Na bazi rasprava po ovim pitanjima, Konferencija je

pozvala Svetski skautski komitet da započne rad na razvoju I zjave o Misiji Pokreta.

2.3 OD OSLA DO DURBANA

Posle Konferencije u Oslu, započeo je proces koji je osmišljen da vodi svaku nacionalnu skautsku organizaciju od Osla ka Durbanu, gde se očekivalo da će I zjava o Misiji Pokreta kao dokument biti usvojena. Zbog uspeha grupnih rasprava na konferenciji u Oslu, Svetski skautski biro je izdao publikaciju "Zašto Skautstvo? Za koga Skautstvo?", kao alat za korišćenje od strane nacionalnih skautskih organizacija na njihovom nacionalnom nivou.

Radna grupa za Strategiju, koju je Svetski skautski komitet formirao posle Konferencije u Oslu, osmišljava je proces koji bi eventualno mogao voditi definisanju nacrti i usvajanju I zjave o Misiji.

Na Svetskoj skautskoj konferenciji u Durbanu, delegati i posmatrači su podeleženi u diskusione grupe. Wihova mišljenja i sugestije su iskorišćeni za definisanje nacrti I zjave, koji je preimenovan od strane Komiteta za izbor pa je Konferencija konačno usvojila I zjavu o Misiji Pokreta.

I zjava o Misiji je zasnovana na Statutu WOSM-a i ona reafirmira temeljnu ulogu Skautstva u današnje vreme. Ona treba da podstigne gajenje osećanja jedinstvenosti, osećanja za pravac u kome treba ići i osećanja posvećenosti skautskom Pokretu.

2.4 OD DURBANA DO SOLUNA

Usvajanje I zjave o Misiji u Durbanu predstavljalo je kamen temeljac rada na razvoju i usvajanju Strategije Skautstva. Rad je nastavljen unutar nacionalnih skautskih organizacija uz podršku svetskih skautskih tela, kako bi se pomoglo svim članovima Pokreta da upoznaju sa I zjavom o Misiji i bolje je razumeju. Dokument koji nosi naslov "Strategija Skautstva... od Durbanu do Soluna - shvatanje I zjave o Misiji" je publikovan.

Ali, usvajanje I zjave o Misiji i njeno delotvorno shvatanje je samo jedan korak u radu koji predstoji na izradi Strategije. Uesnici Konferencije u Durbanu tako je su identifikovali jedan broj izazova koje treba prebroditi ako se želi da se ostvari Misija. Ovo uključuje sledeće:

- Relevantnost: u smislu ispunjavanja potreba i temeljnih vrednosti.
- Komplementarna priroda: želi se pružiti osobit doprinos obrazovanju mladih ljudi, posebno kroz primenu Skautskog Metoda.
- Učlanost: u smislu dostizanja do najvećeg broja mladih ljudi.

- Odrasli : prijavljiva i zadržavaju u Pokretu odrasli koji su nam potrebni
- Odnosi i Partnerstva: rad sa drugima u cilju boćeg sluzenja mladi mudi ma
- Jedinstvo: i spuvavawe zajedni -ke svrhe postojawa Pokreta, na svi m ni voi ma

Ovih {est izazova su definisali teku}i program rada u nacionalnim skautskim organizacijama i na svetskom nivou. Drugi od dva dokumenta koje je publikovao Svetski skautski biro pod naslovom "Strategija Skautstva . . . od Durban do Soluna - ostvarivawe Misije Skautstva", predstavqa ovih {est izazova, detaljnije se usredsre}uje na kvu-ne ta-ke i nudi listu pitawa koji ma se treba posvetiti u cilju ostvarivawa Misije.

Da bi Skautstvo uspe{no ostvarilo svoju Misiju va no je da nacionalne skautske organizacije prihvate da su ti h {est izazova ne{to {to je stalne prirode i uvek u toku. Kroz regionalne konferencije tokom 2001. godine, nacionalne skautske organizacije su ohrabrivane da razvijaju rad na shvatavu Misije i traewu odgovora na kvu-ne izazove koje treba prevazi}i. Predlo`ena nova Strategija Skautstva je, zato, izra}ena na Misiji i ti h {est kvu-nih izazova.

3. STRATEGIJA SKAUTSTVA

3.1 OCENA AKTUELNE SITUACIJE

Strategija koja je predlo`ena Svetskoj skautskoj konferenciji u Solunu za usvajawe i zra}ena je na osnovama rezultata postignutih od trenutka usvajawa dokumenta "Ka Strategiji Skautstva" u Melburnu, 1998. godine, a to ne bi ni bilo mogu}e bez rada i rezultata postignutih u prethodnih 14 godina.

Predlo`ena Strategija i daqe respektuje veoma razli -ite uloge na nacionalnim nivouima i na svetskom nivou. Razvoj Skautstva ostaje funkcija nacionalnih skautskih organizacija, a uloga svetskih skautskih tela je i daqe da pru}aju podr{ku. Ali, Strategija odudara od pristupa usvojenog u Melburnu u sljede}em:

- ona jasno utvr}uje jedan broj merqivih rezultata, za koje se o-ekuje da ih nacionalne skautske organizacije kolektivno ostvare u okviru datog vremenskog okvira.
- ona tako je jasno defini{e doprinos svetskih skautskih tela u formi jednog broja specifi -nih alata/sredstava za podr{ku nacionalnim skautskim organizacijama kako bi mogle da ostvare o-ekivane rezultate.

Uspeh predlo`ene Strategije je tako zavisi ti od preciznosti kojom je se o-ekivani rezultati nacionalnih skautskih organizacija formulisati i sistematizovati kako bi dobio sveukupni pregled na

svetskom ni vou. Ovi o-ekivani rezultati bi }e kameni temeljci budu }eg novog pristupa i osnova na kojoj }e biti formulisan dopri nos svetskih skautskih tela. Ovo podrazumeva da predl o` ena Strategija mo` e da funkci oni { e jedi no ako naci onal ne skautske organizacije izvr {e ocenu svoje aktuel ne situacije u odnosu na sedam strate {kih prioriteta i obezbede neophodne podatke koji bi omogu }ili formulisawe perspektive po pitawu "Gde smo i gde ` el i mo da budemo", na ni vou **WOSM**-a

3.2 STRATEGI JA SKAUTSTVA / [TA JE ^I NI

3.2.1 Mi si ja

Usvajawe Mi si je u Durbanu bi o je prekretni ca za svetsko Skautstvo. Mi si ja i { est i denti f i kovani h i zazova su su { ti na na koju se treba ori jenti sati ` el i mo da svoju mi si ju i spuni mo.

Mi si ja i zvi |a { tva

Mi si ja i zvi |a { tva je da dopri nese obrazovawu ml adi h qudi , kroz si stem vrednosti zasnovan na Skautskom Zavetu i Zakonu, da dopri nese izgradwi boqeg sveta u kome }e qudi biti i spuweni kao pojedinci i imati konstruktivnu ulogu u dru {tvu.

Ovo se posti ` e kroz:

- *wi hovo ukqu-i wawe, u godi nama formirawa, u proces neformalnog obrazovawa*
- *kori { }ewe specifi -nih metoda koje svakoq pojednca -i ne glavnim -i ni ocem svog razvoja, kao osobe koja se oslawa na sebe, koja je spremna da pru ` i podr {ku, koja je odgovorna i posve }ena*
- *pru ` awe pomo }i na uspostavljanju sistema vrednosti zasnovanog na duhovnim, socijalnim i li -nim principima, kako je to i skazano u Zavetu i Zakonu*

3.2.2 [est i zazova

[est i zazova koji su i denti f i kovani u Durbanu i koje smo rani je pomenul i su:

1. Relevantnost: u smislu i spuwavawa potreba i te ` wi ml adi h qudi .
2. Komplementarna priroda: -ime se pru ` a osobit dopri nos obrazovawu ml adi h qudi , posebno kroz pri menu Skautskog Metoda.
3. ^l anstvo: u smislu dosezawa do { to ve }eg broja ml adi h qudi .
4. Odrasli : pri vl a-ewe i zadr ` avawe u Pokretu odraslih koji su nam potrebni

5. Odnosi i Partnerstva: rad sa drugima u cilju boćeg sl`ewa mladi m`qudi ma
6. Jedinstvo: i spuwavawe zajedni -ke svrhe postojawa Pokreta, na svi m ni voi ma

3.2.3 Tri strate{ ke oblasti

Ovi h { est i zazova stvaraju tri { i roka poqa rada:

Mladi qudi : poqe rada obuhvata i zazove vezane za Rel evantnost, Kompl ementarnu pri rodu i ^lanstvo, u ci qu obezbe| i vawa boćeg Skautstva za ve}i broj mladi h qudi , posebno adol escenata.

Odrasli : poqe rada obuhvata i zazove vezane za Odrasle - pri vl a-ewe i zadr` avawe u Pokretu odrasli h koji su nam potrebni , sa akcentom na vol onterski pri stup.

Strukture i Si stemi : poqe rada obuhvata i zazove vezane za Odnose i Partnerstva - { to prepoznaje potrebu da se radi sa drugima u ci qu boćeg sl u`ewa mladi m`qudi ma - i i zazove vezane za Jedinstvo: i spuwavawe zajedni -ke svrhe postojawa Pokreta, na svi m ni voi ma. Rad u ovoj strate{ koj oblasti bi trebal o da vodi pove}awu sveukupne ef i kasnosti Pokreta.

3.2.4 Vi zi ja

Sl ede}i korak u razvoju Strategije je da se def i ni { e kakvo ` el i mo da Skautstvo bude u budu}nosti Predl o` ena Vi zi ja Skautstva je:

Vi zi ja

Skautstvo vi di mo kako ul azi u drugo stol e}e svog postojawa kao obrazovna dru{ tvena snaga koja se usredsre|uje na ostvari vawe svoje Mi si je, kroz ukqu-i vawe mladi h qudi u zajedni -ki rad na razvi javu wi hovog punog potencijal a, uz podr{ ku odrasli h koji su spremni i sposobni da i znesu svoju obrazovnu ul oqu.

Skautstvo vi di mo { i rom sveta kako pri vl a-i i zadr` ava sve vi { e i vi { e mladi h qudi (posebno adol escenata) oba pol a i iz svi h seqmenata dru{ tva.

Skautstvo vi di mo kao pri vl a-no za odrasle, `ene i mu{ karce, i z svi h kul tura - kao Pokret u kome oni moqu da daju zna-ajan dopdri nos dru{ tvu rade}i sa mladi m`qudi ma.

Skautstvo vi di mo kao di nami -an i novati vni Pokret sa adekvatni m resursi ma, jednostavnom strukturom i demokratski m procesom odl u-i vawa, u kome su organi zaci ja, upravqawe i komuni kaci je ef i kasni na svi m ni voi ma.

3.2.5 Sedam strate{kih prioriteta

1. Ukqu-enost mladih Revi tal i zovawe Skautskog Metoda

Skautstvo ni je samo Pokret za mlade qude koji m rukovode odrasli ; to je tako je wi hov Pokret - Pokret mladih qudi , koji odrasli poma` u. Fundamental an el ement Skautstva je Skautski Metod., koji zahteva akti vnu ukqu-enost mladih qudi , od trenutka kada se pri kqu-e Pokretu, u procesu wi hovog sopstvenog razvoja, { to -i ni svaku osobu glavni m -i ni ocem tog procesa. To je el ement koji , kada se korektno primeni , -i ni Skautstvo najatraktivnijim za mlade qude i omogu}ava wi hov razvoj kao pojedinaa , i spuveni h i sposobni h da dopri nesu i zgradwi boqeg sveta.

Na`al ost, Skautski Metod se ne pri mewuje uvek u potpunosti . Mladi qudi se ne pri premaju adekvatno za progresivno prihvatave odgovornosti i akti vno ukqu-i vawe koji se zahtevaju na svim nivoima u Skautstvu, po-ev od najml alijih kategorija pa sve do instituci onal nog ukqu-i vawa u tela u koji ma se donose odluke. Pol i tika ukqu-i vawa mladih }e, kao dokument za usvajawe, bi ti podneta Svetskoj skautskoj konf erenciji u Sol unu.

Ti strate{ki prioritetni ci qevi u pomagawu naci onal ni m skautski m organizacijama u akti vnosti revital izovawa ovog fundamental nog el ementa na{eg Pokreta su od su{tinskog zna-aja za wegovu atraktivnost i sposobnost da ostvari svoju Misi ju.

2. Adol escenti Podr{ka wi hovoj tranziciji u svet odraslih

Pru`awe podr{ke mladim qudima u wi hovoj tranziciji iz deti wstva u svet odraslih je sr` Misi je Skautstva, jer je Pokret osnovan sa ci qem da pomogne mladim qudima u ovoj te{koj tranziciji . Rel evantnost i kval i tet Skautskog Programa ocewuju se od strane roditel ja i potencij alnih partnera, kao i od strane vl adini h i me|uvl adini h agencija, kroz sposobnost Skautstva da mladim qudima pru`e podr{ku do uzracsta kada ul aze u dru{tvo odraslih.

Danas, adol escencija postaje su{tinski i zazov u mnogim dru{tvi ma, a Skautstvo -esto ne uspeva da pru`i rel evantan odgovor. Mladi qudi i skazuju nova o-ekivawa koja tradici onal ni stemi ne mogu da i spune: sl obodu, samo-i zra`avawe, jednake mogu}nosti , boqe obrazovawe, posao, sposobnost da se na|e kreati vna ul oga u dru{tvu, i td. Tradici onal na matri ca po kojoj su se pri premali mladi qudi za`i vot odraslih je oslabqena, rasturena i li ni je adaptirana na svet koji se mewava. Zato, dok i zrastaju iz svog deti wstva, mladi qudi nemaju uvek efikasnu i delotvornu podr{ku na svom putu ka preuzimawu ul oga odraslih. U svim organizacijama odrasli se

suo-avaju sa zna-ajnim te{ko}ama u procesu pomagawa mladih qudi ma da real izuju svoja o-eki vawa.

Sposobnost da se odgovori na potrebe i o-eki vawa mladih qudi je kqu-ni faktor za uspeh Skautstva i wegovo pri znawe kao ne-eg { to pouzdano doprinosi razvoju dru{tva. Skautstvo treba da bude vi leno kao ekspertski pokret za adol escentni uzrast, ali u mnogim zemqama skautske asocijacje se suo-avaju sa te{ko}ama u obezbe|ivawu Programa koji bi bi o adaptiran potrebama i o-eki vawi ma adol escenta.

I pak, postoje isprobani i provereni na-ni pru`awa podr{ke adol escentima koje su mnoge asocijacje uspe{no koristile. Ovo podrazumeva stavqawe akcenta na vr{wa-ku grupu, omogu}avawe preuzimawa odgovornosti i ukqu-ivawe mladih qudi u proces dono{ewa odluka. Drugi va`an aspekt je razvijawe poziti vni h odnosa izme|u mladih qudi i odraslih koji su sposobni da pru`e podr{ku, poverewe, prave izazove i mogu}nosti za isprobavawe uloga odraslih i sti cawe ve{tina koje dru{tvo pri znaje.

Ovaj strate{ki prioritet je usmeren na pru`awe podr{ke nacionalnim skautskim organizacijama kako bi efikasno odgovorile potrebama i o-eki vawi ma adol escenta. To }e rezul tovati rastom -lanstva iz ove starosne kategorije i poboq{ati reputaciju Skautstva kao organizacije koja poma`e mladih qudi ma u vi hovoj tranziciji ka svetu odraslih.

3. Devojke i mladi }i, `ene i mu{karci
Po{tovawe razli ka, promoci ja jednakosti
i podel a odgovornosti

Skautstvo doprinosi razvoju mladih qudi , poma`u}i da se izgradi boqi svet u kome }e qudi biti ispuweni kao pojedinci i imati konstruktivnu ulogu u dru{tvu.

Kako dru{tvo -ine qudi oba pol a, vi zija Skautstva je:

- da obezbedi mogu}nosti da se pomogne devojka i mladi }i ma da razvi ju svoj puni potencijal, uz po{tovawe i ndi vi dual ni h razli ka i bez ograni -avawa tradicionalnim ulogama pol ova unutar svog dru{tva.
- Da omogu}i da `ene i mu{karci u Skautstvu sara|uju na ravnopravnoj osnovi , u-estvuju}i u rukovode}im organizacijama na svi m ni voi ma u asocijaciji .

Skautstvo se u slu-aju mnogih asocijacija razvilo iz mu{kere organizacije. I ako su devojke i `ene -lani ce asocijacije i dugi ni z godina, -esto se nema dovoqno razumevawa za vi hove potrebe, program, mogu}nosti u-estvovawa u rukovode}im organizacijama i strukturu koja bi im omogu}ila da se u punoj meri ukqu-e i u-estvuju.

Ovakva slika se -esto mo`e dobiti iz statisti-kih podataka nacionalnih skautskih organizacija.

Cilj ovog strate{kog prioriteta je da identifikuje podr{ku i sredstva koji su neophodni da bi se nacionalnim skautskim organizacijama pomoglo da mogu da ponude jednake mogu}nosti za devojke i mladi}e, `ene i mu{karce na svim nivouima u Skautstvu. Ovo bi trebalo da obezbedi nove mogu}nosti za sve i da, kroz uve}awe broja mladih u -lanstvu i broja odraslih u rukovodstvu, rezultuje u jedan ravnomerniji odnos po pitavumu{kol}enske proporcije zastup}enosti.

4. Dosezawe Savladavawe barijera i rad sa svim segmentima dru{tva

Ako Skautstvo treba da ima zna-ajan uticaj na svet danas, ono mora da dosegne sve segmente dru{tva. Situ`ewe samo "tradicionalnoj ciljnoj" publici, limitira potencijale Pokreta u nastojawu da pomogne i zgradwu boqeg sveta. Skautstvo treba da je sigurno da je obrazovawe koje nudi mladi m`udi ma raspolo`ivo za sve koji su spremni da se dr`e principa Pokreta, kako bi onda koristili i mogu}nosti da postanu samoispuwene jedinke i da igraju konstruktivnu ulogu u dru{tvu.

Ovo se tako je odnosi na odrasle koji `el eda slu`e Pokretu u ul ozi da pru`aju podr{ku obrazovawu mladi h`udi .
Ima dosta karakteristika Pokreta koje umawuju wegovu atraktivnost, kao na primer:

1. programi za mlade koji se ne smatraju relevantnim za potrebe mladi h`udi u nekim segmentima dru{tva.
2. politika i praksa koji - ponekad i bez namere - iskqu-uju neke koji bi, u suprotnom, mogli da se pri kqu-e.
3. "spoga{wa ode}a", koja nije od su{tinske va`nosti, ali koja odvra}a potencijalne -lanove od pojavqivawa.

Cilj ovog strate{kog prioriteta je da se pru`i podr{ka nacionalnim skautskim organizacijama u identifikovawu potreba mladi h`udi , odraslih i dru{tva, tamo gde Skautstvo trenutno nema uticaj, i u pru`awu adekvatnog odgovora. Ovo bi trebalo da rezultuje pove}avawem -lanstva i pove}avawem uticaja Skautstva na dana{wi svet.

5. Vol onteri u Skautstvu Razvijawe novog pristupa u funkciji {i rewa osnove za pru`awe podr{ke od strane odraslih

Kada pristupe Skautstvu, mladi `udi su vol onteri. Odrasli , tako je, vol onteraju, posve}uju svoje vreme i ul a`u trud kako bi mladi mogli koristiti prednosti skautskog obrazovawa.

Odrasli vol onteri nisu obavezno iskqu-ivo `udi koji ne pri maju naknadu za vreme i novac koji ul a`u u Skautstvo. U mnogim zemqama

ovo ne bi bilo moguće, pa na{e odavno ustanovčeno tradiciionalno shvatawe "volonter{a" zato treba pro{iriti, ako `elimo da privu-emo i zadr`imo odrasle koji su spremni i `ele da podel e svoje iskustvo, znawe i vrednosti sa mladi m qudi ma. Novi koncept volonterstva priznaje potrebu za li-nim posve}ivawem kao i priznawem u dru{tvu za rad koji se ula`e, ali ne iskqu-uje kompenzaciju za taj rad. Kao rezultat ovog novog koncepta volonterstva, trebalo bi da bude mogu}e da se privuku i zadr`e u Skautstvu nove grupe potencijalnih vo}a.

Uz podr{ku Politike Resursa Odraslih, mi zato treba da privu-emo, regrutujemo i zadr`imo novu vrstu odraslih u Skautstvo. Ti odrasli treba da se obu-e kako bi se u potpunosti identifikovali sa vrednostima Skautstva i podelili ih sa (a ne nametalim) mladi m qudi ma.

Ovaj strate{ki prioritet ima za d q redefini sawe koncepta volonterstva koji se primewuje u Skautstvu i preispiti wawe politike i prakse kako bi se pomoglo naci onalnim skautskim organizacijama da regrutuju i zadr`e novu grupu odraslih u Skautstvu.

6. Organizacija za 21. vek
Postati fleksibilna, sna`na, i novativna organizacija koja }e ukqu-i ti {to vi {e-lanova u aktivan rad

Kqu-ni faktor uspeha Skautstva u ispuwewu wegove Misije bi }e na-in na koji je Pokret organizovan - wegova struktura, sistem, upravqawe, itd. - na svim nivou ma. Sve ovo je jo{ va`ni je u vremenu kada su{tinske tehnolo{ke promene i maju dal eko sveobuhvatni je efekte na sve aspekte rada organizacije.

Na`alost, objektivni pogled na neke strukture unutar Skautskog Pokreta pokazuje da Skautstvo -esto nastavqda da radi sa staromodnim, krupnim strukturama naslejenim iz ranih godi na 20. veka. Federacije, na primer, koje predstavqaju dodatnu strukturu na naci onalnom nivou, dupliraju i razvodwuju ograničene resurse Skautstva i slabe wegovu efikasnost. Ali, mnoge zemqe koje i maju obi ne, nefederalizovane strukture, tako }e i maju previ {e ni voa koji proces dono{ewa odluka -ine glomaznim, sporim i reaktivnim, umesto da bude aktivno usmeren ka dru{tvenim potrebama, -ine ga naopako postavqenim umesto da bude istinski usmeren na ukqu-i wawe {to ve}eg broja-lanova u aktivan rad. Ima mnogo drugih primera o tome kako su na{e strukture, sistemi i upravqawe neusklađeni sa potrebama vremena.

Ovaj strate{ki prioritet ima za ci q da pomogne naci onalnim skautskim organizacijama kao i samom **WOSM**-u na svetskom nivou i regionalnim nivou ma da preispitaju svoje strukture, sisteme i upravqawe i da ih u-i ne senzibilnim za promewq i ve potrebe dru{tva i sposobnim da brzo i efikasno odgovore na wih.

7. Profil Skautstva Ojačavanje komunikacija, partnerstva i resursi

Postoje tri međusobno povezana pi tawa koja su od presudne va`nosti za uspeh Skautstva: komunikacije, partnerstva sa drugim organizacijama i finansijski resursi.

Komunikacije

Efikasne komunikacije su od vitalnog značaja za sve aspekte Skautstva. Od inter-personalnih komunikacija do masovnih komunikacija, efikasne komunikacije su neophodne ako se `eli da Skautstvo privuče i zadr`i članstvo, da privuče i motivi`e volonterske i profesionalne volje i da obebedi finansijske resurse koji su mu potrebni.

Prepoznajući resurse Skautstva, komunikacije moraju pa`ci vo da se planiraju i usmere da bi se specifi`ne poruke prenel e do jasno određenih grupa ljudi. Moderne tehnologije nude Skautstvu mnoge nove tehnike za obavljanje ovog posla, efikasnije, delotvornije i jeftinije.

Partnerstva

Skautstvo ne postoji kao izolovan pokret. Ono je deo društvene zajednice i ono treba da deluje u partnerstvu sa drugima, kako pojedinci ma tako i organizacijama i institucijama, na lokalnom, nacionalnom i svetskom nivou. Partnerstvom sa drugima kreirase sinergija i stvaraju mogućnosti koje niko ne može sam da obezbedi. Da bi Skautstvo imalo koristi od tih partnerstava, ono mora da ponudi dobar "proizvod" i da ga uspešno predstavi. U današnje vreme, kreiranje dobrog imidža u javnosti ne sme se prepustiti samo sreći i slučajnostima. Potreban je profesionalni pristup i pozitivna akcija.

Resursi

Finansijski i drugi resursi mogu proiste`i iz tih partnerstava. Ali, Skautstvo uz to mora da potra`i na-in da stvori fondove za svoje potrebe na svim nivoima, prezentujući u tu svrhu odgovarajuće programe. Efikasno stvaranje fondova takođe zahteva dobre odnose sa drugima i dobre komunikacije.

Ovaj strateški prioritet ima značajnu komunikaciju, partnerstava i resursa na svim nivoima u Skautstvu, jer je to od vitalnog značaja za podršku radu koji treba da dovede do ostvarenja misije.

3.2.6 Očekivani rezultati

Konceptualni okvir za Strategiju može se postaviti na svetskom nivou, ali konkretni akcioni planovi se moraju osmišliti i uraditi od strane nacionalnih skautskih organizacija na nacionalnom i lokalnim nivoima. "Očekivani" i shod su rezultati koji će biti

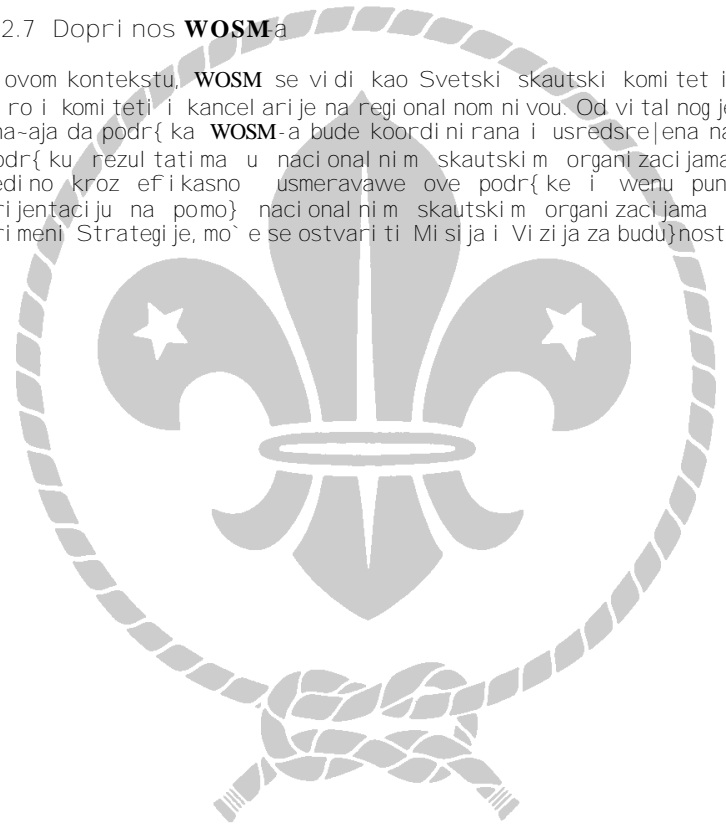
ostvareni posle i zvesnog vremena od strane nacionalnih skautskih organizacija i one su te koji će ustvari obezbediti ostvarene Misije.

Očekivani rezultati, stoga, moraju biti projektovani od strane svake asocijacije uz uzimajući u obzir aktuelne specifičnosti. To je naredni korak u procesu izrade Strategije koji, opet, zahteva puno konsultovanja sa nacionalnim skautskim organizacijama.

Na Svetskoj skautskoj konferenciji u Solunu, svi delegati će zajedno raditi na razvoju segmenta "Očekivani rezultati".

3.2.7 Dopri nos **WOSM**a

U ovom kontekstu, **WOSM** se vidi kao Svetski skautski komitet i Biro komiteta kancelarije na regionalnom nivou. Od vitalnog je značaja da podrška **WOSM**-a bude koordinirana i usredsređena na podršku rezultatima u nacionalnim skautskim organizacijama. Jedino kroz efikasno usmeravanje ove podrške i wenu punu orientaciju na pomoć nacionalnim skautskim organizacijama u primeni Strategije, može se ostvariti Misija i Vizija za budućnost.



sa engleskog preveo: Marko Petrović, nekadašnji član međunarodne saradnje Saveza i vizija Jugoslovenske